

008 Údaje pevné délky - specifikace pro knihy (NO)

Podrobněji jsou údaje popsány v manuálu MARC 21 (česky tištěná verze, v originále na stránkách Library of Congress: <https://www.loc.gov/marc/>).

Pole nemá žádné indikátory a podpole, údaje jsou definovány pozicí. Celé pole obsahuje 40 pozic.

Znakové pozice společné pro všechny dokumenty

00-05 Datum uložení do souboru Datum prvního uložení záznamu ve tvaru RRRMMDD; nikdy se nemění. Toto datum je obvykle generováno systémem.

06 Typ data/Publikační status

[Typograficky zvýrazněny jsou nejčastěji používané kódy pro knihy]

b data neuvedena - datum před n.l. (obvykle se nepoužívá)

| kód se neuvádí

Jedno datum

e podrobné datum
s jedno známé/pravděpodobné datum

Složená data

i data zahrnutá ve sbírce k data většiny sbírky

m rozmezí dat (u vícetomových monografií)

p datum distribuce/zveřejnění/vydání a datum produkce/nahrávky, pokud jsou odlišná
r datum reprintu/reedice a datum původního vydání
t datum vydání a datum copyrightu

Neznámá data

n neznámá data (tj. v poli 264 není uvedeno žádné datum; používá se např. u speciálních typů dokumentů)
q nejisté datum (přesný rok vydání není známý, ale lze určit rozmezí možných let vydání)

Status pokračujícího zdroje

c průběžně vydávaný
d s ukončeným vydáváním

Kód označuje původní katalogizační zdroj záznamu. Zdroj je bibliografická agentura, která záznam vytvořila, se pak uvádí v podpoli \$a pole 040.

07-10 Datum 1 11-14 Datum 2 Zapisuje-li se Datum, nahrazují se chybějící číslice u neznámých dat znakem „u“. U neukončených vydání (aktivní pokračující zdroje či vícesvazkové publikace) se na pozicích 11-14 zapisují číslice 9999. 15-17 Místo vydání, produkce nebo realizace Dvou- nebo tříznakový kód místa vydání. Případná neobsazená pozice vpravo obsahuje mezeru. Uvádíme aktuální kód země, bez ohledu na rok vydání (tj. např. Praha bude mít kód „xr“, ať kniha vyšla v r. 1890 nebo 2021; Mukačevo bude mít u jakéhokoli roku vydání kód „un“). V české praxi se používají pouze kódy na úrovni země, nikoli nižších geografických oblastí - tedy např. „xxu“ (Spojené státy americké), nikoli „cau“ (Kalifornie). Při přebírání záznamů s kódy nižší úrovně se doporučuje opravit na kód země. Je-li specifikace pozic 18-34 pro knihy 18-21 ilustrace. Maximální možný počet kódů je 4. Kódy by měly korespondovat s obsahem pole 300. Pokud je ve zdroji více typů ilustrací, pro zápis formou kódovaných údajů vybereme ty nejpocetnější nebo nejvýznamnější. Je-li přítomna obrazová příloha, uvádíme v opakovaných výskytech podpole \$a všechny příslušné kódy zemí (v prvním výskytu je stejný kód jako v 008). Je-li jedna ze zemí Česko, tzn. jeden z více kódů je „xr“, zapisuje se vždy přednostně místo být víc než je kódů v 008/18-21). # bez ilustrací a ilustrace zapisujeme v případě, že dokument obsahuje více ilustrací.

008 a v prvním výskytu podpole \$a v poli 044 (pro potřeby České národní bibliografie). Pro neznámé místo vydání se používá dvouznačkový kód „xx“. Kódy zemí viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny: <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/marc21-soubor>

35-37 Jazyk dokumentu Tříznakový kód jazyka popisné jednotky. Je-li ve zdroji použit pouze jeden jazyk a nejedná se o překlad, zapisuje se kód tohoto jazyka pouze zde a pole 041 se neuvádí. V případě grafického užití více jazyků, v překladu, u cizojazyčných resumé apod. se na pozicích 008/35-37 zapisuje kód dominantního jazyka popisné jednotky; v poli 041 se na prvním místě zopakuje kód tohoto jazyka a další jazyky se zapisují do příslušných podpolí v poli 041. Kódy jazyků viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny:

<https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/marc21-soubor>

Podle katalogizace je použit kód 21-rosadur, tj. jazyk, kterým materiál, který není součástí stránkování knihy, může používat místo stránkování kupříkladu jazyk stránkování vůbec. Vztahuje se tedy k podpoli 300 \$a (nikoli k podpoli 300 \$b). To znamená, že tyto typy ilustrací jsou uváděny dvakrát – jednou jako 008/18-21 a jako další příslušné kódy podle typu ilustrace. Příklad: 008/18-20: acf# 300\$axii, 350 stran, 32 nečíslovaných stran obrazových příloh :\$bilustrace, portréty Za obrazovou přílohu nepovažujeme přílohu s textem či číselným materiálem.

008/35-37 zapisuje kód dominantního jazyka popisné jednotky; v poli 041 se na prvním místě zopakuje kód tohoto jazyka a další jazyky se zapisují do příslušných podpolí v poli 041. Kódy jazyků viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny: <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/marc21-soubor>

008/35-37 zapisuje kód dominantního jazyka popisné jednotky; v poli 041 se na prvním místě zopakuje kód tohoto jazyka a další jazyky se zapisují do příslušných podpolí v poli 041. Kódy jazyků viz kódovník MARC na stránkách Národní knihovny: <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/marc21-soubor>

s zkrácený

i erby

x vynechané znaky

pod erby nepatří heraldické znaky měst a cechů

j genealogické tabulky

k formuláře, tiskopisy

l ukázky, vzorky

m zvukové záznamy

u tištěné knihy použijeme v případě, že přílohou je zvukový nosič - viz dotaz 766 (<https://katdotaz.nkp.cz/query/766/>)

◦ fotografie

Kód „o“ se zapisuje, pokud je ve zdroji skutečně originál fotografie (jako příloha nebo vlepený na stránce); běžně přetištěné fotografie ve zdroji považujeme za ilustrace (kód „a“), případně přidělíme jiný kód podle toho, co zobrazují (např. portréty).

p iluminace

| kód se neuvádí

22 Uživatelské určení

Jednoznakový abecední kód charakterizuje intelektuální úroveň skupiny uživatelů, pro niž je dokument určen. Pokud je obsah dokumentu vhodný pro více než jednu skupinu uživatelů, uvádí se kód odpovídající hlavnímu uživatelskému určení. # není znám nebo specifikován

- a předškolní
- b mladší děti
- c starší děti
- d mladiství
- e dospělí
- f specialisté

Kód označuje popisnou jednotku zaměřenou svým obsahem a způsobem vyjádření na určitý okruh zájemců. V české praxi se tímto kódem např. označují: odborné dokumenty zaměřené na úzce specializované uživatele, např. disertace, vysokoškolské kvalifikační práce; popisné jednotky adresované omezenému okruhu uživatelů, např. zaměstnancům jedné organizace; odborné texty zaměřené na širší odbornou veřejnost, např. studie, monografie, zprávy, sborníky, sborníky z konferencí, odborné články a stati, pojednání.

g všeobecné

Kód označuje popisnou jednotku zajímavou pro všechny uživatele (bez specifického zaměření na uživatelskou skupinu určité intelektuální úrovně). Tento kód se používá u většiny beletristických děl, pro která není vhodný žádný z uvedených kódů, dále pro slovníky, encyklopedie, jazykové slovníky a příručky, populárně-naučné publikace bez určení věku uživatele.

i děti a mládež

| kód se neuvádí

23 Forma popisné jednotky

žádný z uvedených

- a mikrofilm
- b mikrofiš

c mikrokarta
d zvětšené písmo f Braille

o online

q přímý elektronický přístup
r reprodukce normálního písma
s elektronická podoba

| kód se neuvádí

24-27 Povaha obsahu Specifikace platí i pro pokračující zdroje # nespecifikován používá se i pro odborné texty zaměřené na širší odbornou veřejnost; viz komentář u kódu „f“, pozice 22

a referáty/resumé
b bibliografie
c katalogy

používá se pro katalogy všech typů, soupisy

d slovníky

používá se pro jazykové i biografické slovníky

e encyklopedie

používá se i pro tematické výkladové slovníky

f příručky

používá se i pro průvodce, informační publikace, populárně-naučné publikace, číselné tabulky

g právnické články
i rejstříky
j patentové dokumenty
k diskografie
l legislativa

používá se pro právní dokumenty, zákony, právní předpisy

m disertace

používá se i pro vysokoškolské kvalifikační práce, teze

n literární přehledy z určitého vědního oboru
• recenze
p programové texty

používá se i pro učebnice, testy, učební texty

0 nejedná se o beletrii (bez další specifikace)

Příklady pole 008 pro monografii viz úplné příklady

nejedná se o skupinu nebo o autonomní složku, která se používá pro dopisy, korespondence, autobiografické vzpomínky

q filmografie

r adresáře

s používá se i pro cestopisy, rozhovory

š statistiky

t individuální biografie

t technické zprávy

t kreslené seriály

t nástinový doklady

e eseje

e skupinová biografie

u používá se i pro čty

v právníkauzy a poznámky ke kauzám

y povídky

z románů

z obsahuje biografické informace

z používá se i pro prózy, novely, pohádky, pověsti, báje a humoristická díla, satiry atd. i dopisy a povídky

z přehledy a výběry z právníckých materiálů

z používá se i pro přílohy vystavovaných biografických informací, literárních foren, personálních programů

z není známo, zda se jedná o biografické informace, eseje, rozhovory týkající se života a díla

z smlouvy

Metodické příručky pro knihovny
<https://prirucky.ipk.nkp.cz/katalogizace/monografie/008?rev=1721754787>

2 separáty

5 kalendáře

6 komiksy/grafické romány

| kód se neuvádí

28 Vládní publikace

nejedná se o vládní publikaci a autonomní nebo částečně autonomní složka c působící ve více lokalitách f federální/národní i mezinárodní/mezivládní

l lokální

m působící ve více státech

• vládní publikace - neurčitá úroveň s státní, oblastní, teritoriální atd.

u není známo, zda se jedná o vládní publikaci z jiný

kód se neuvádí	kód se neuvádí	kód se neuvádí
29 Publikace z konference	30 Jubilejní sborník	31 Rejstřík
0 nejedná se o materiál z konference	0 nejedná se o jubilejní sborník	0 neobsahuje rejstřík
1 materiál z konference	1 jubilejní sborník	1 obsahuje rejstřík

32 Nedefinován

nedefinován